

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9P/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822200915
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822200915.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci manžela: W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., M. XXX/XX, t.č. T., S. 7, M., proti manželke, ktorá návrh nepodala: V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., N. C. XXX/XX, právne zastúpená JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou so sídlom Prievidza, Bakalárska 6, o rozvod manželstva s príslušenstvom, za účasti maloletého W. K., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, za účasti starých rodičov zo strany otca manželov S. K., nar. XX.XX.XXXX a W. K., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom H., M. XXX/XX, občanov Slovenskej republiky,

rozhodol:

I. Súd manželstvo W. K., nar. XX.XX.XXXX a V. K., rodenej K., nar. XX.XX.XXXX uzavreté XX.XX.XXXX v A., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bojnice vo zväzku 17, ročník 2016, strana 206, poradové číslo 65 r o z v á d z a.

II. Maloletý W. K., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti S. K., nar. XX.XX.XXXX a W. K., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom H., ulica M. XXX/XX.

III. Matka V. K., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n á platiť na výživu maloletého W. K., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 50 eur a otec W. K., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu maloletého W. K. mesačne sumou 250 eur, ktoré budú poukazovať na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. O p r á v n e n í m a p o v i n n o s ť o u starých rodičov je zabezpečovať maloletému W. osobnú starostlivosť, zabezpečovať jeho každodenné potreby a spravovať jeho veci tak, aby neutrpel majetkovú ujmu na svojich právach, spravovať jeho veci tak, že úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu.

V. Matka je o p r á v n e n á sa stretávať s maloletým každý víkend v sobotu od 09:00 hod., do soboty do 18:00 hod., v nedeľu od 09:00 hod., do nedele do 18:00 hod. tak, že starí rodičia maloletého odovzdajú pred bydliskom matky a prevezmú ho opätovne v určenom čase pred bydliskom matky. Styk otca s maloletým súd n e u p r a v u j e.

VI. Súd u k l a d á matke výchovné opatrenie po dobu jedného roka, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku povinnosť p o d r o b i ť s a odbornému poradenstvu s cieľom podporiť abstinenciu matky od alkoholických nápojov.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manžel sa návrhom podaným na Okresný súd Prievidza dňa 11.3.2022 domáhal rozvodu manželstva s manželkou z dôvodu, že ich manželstvo pričom je dlhodobé a hlboko rozvrátené, pre vzájomné správanie a konzumáciu alkoholu obidvomi bolo vedené i trestné konanie vo veci tunajšieho súdu 1T3/2019. Nepovažuje za vhodné zverenie maloletého do starostlivosti matky, pretože sa stalo že matka bola pri starostlivosti o svoje deti pod vplyvom alkoholu. Otec má ešte dve vyživovacie povinnosti k mal V. nar. XX.XX.XXXX vo výške 110 eur mesačne a k mal R. nar. XX.XX.XXXX 110 eur mesačne. Zo vzťahu s manželkou sa narodil maloletý W.. Navrhol maloletého zveriť do jeho starostlivosti. V priebehu konania súhlasil so zverením maloletého do starostlivosti jeho rodičov, starých rodičov maloletého.

2. Manželka zastúpená právnym zástupcom s návrhom na rozvod súhlasila, vzťahy manželov sú vážne narušené. Žiadala maloletého zveriť do jej starostlivosti a otcovi určiť vyživovaciu povinnosť 150 eur mesačne. Sama je nezamestnaná, brigádnicky si privyrábala. Vyživovaciu povinnosť má aj k maloletému F. A. nar. XX.X.XXXX.

3. Kolízny opatrovník súhlasil s rozvodom manželstva vzhľadom na rodinné pomery a na čas po rozvode navrhol maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a starého otca zo strany otca.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom manžela, manželky, výsluchom svedkov, starých rodičov zo strany otca, ktorých súd pribral do konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, rodnými listami detí, sobášnym listom a potvrdeniami o príjmoch rodičov. Zistil tento stav:

5. Manžel ako dôvod návrhu uviedol neveru manželky, priznal konzumáciu alkoholu i marihuany. Manželka konzumovala alkohol nadmerne, preto odišiel do Švajčiarska. Stále platí úvery z manželstva.

6. Manželka uviedla, že manžel pracoval v Nemecku, bývali v prenajatom trojizbovom byte, manžel posielal 500 eur, potom však museli byť opustiť, predával sa. Prestažovala sa s deťmi do garzonky. Neúspešne si hľadala prácu, nemôže robiť s potravinami kvôli zdravotnému stavu. Pracuje na dohodu v Bojniciach. Nájomné platí 210 eur mesačne. Mimomanželský vzťah nemá. Poprela, že by bola s deťmi pod vplyvom alkoholu, už dva mesiace, resp. tri mesiace nepije, vstúpila si do svedomia. Na pojednávaní 31.8.2022 súhlasila so zverením detí starým rodičom zo strany otca. Preukázala, že je objednaná na odbornú pomoc ohľadom abstinencie od alkoholu.

7. Súd vypočul svedkov, Y. K., B. K., ktorí potvrdili, že matka nadmerne požívala alkoholické nápoje i v čase keď bola s deťmi. Svedok Q. to poprel, jeho výpoveď však bola podľa názoru súdu tendenčná, vedená podľa názoru súdu nekritickou snahou chrániť svoj kamarátsky vzťah s V. K.. Z jeho výpovede vyplynulo, že významne zasahoval do konfliktných situácií, aj keď bola privolaná polícia v prospech V. K..

8. Súd vypočul aj S. K. a jej manžela W. K., pribratých do konania ako účastníkov, obaja potvrdili veľmi dobré vzťahy s maloletým W., často u nich býval cez víkend, je na nich zvyknutý. Žiadali ho zveriť do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Potvrdili, že boli aj v nedávnom období svedkami nadmerného požívania alkoholických nápojov matkou maloletého aj v čase, keď bola s deťmi.

9. Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli XX.X.XXXX v Bojniciach manželstvo, z ktorého pochádza maloletý W.. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že medzi manželmi sú nezmieriteľné rozpory, majú iné názory na základné otázky hospodárenia, spoločne nehospodária a obidvaja už nechcú zotrvať v manželskom zväzku. V tom videl súd príčinu rozvratu manželstva. Súdom nemal za preukázanú manželom tvrdenú neveru manželky. Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine (ďalej len „ZR“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z vyššie uvedených dôvodov súd v zmysle citovaných ustanovení manželstvo účastníkov konania rozviedol.

10. Keďže zo vzťahu manželov a počas manželstva účastníkov konania sa narodil aj maloletý W., súd upravoval aj rodičovské práva a povinnosti k nemu. Otec súhlasil so zverením maloletého do starostlivosti jeho rodičov, momentálne pracuje vo Švajčiarsku. Podľa jeho rodičov posielala v súčasnosti

na maloletého W. výživné 250 eur mesačne. Takisto s tým súhlasila matka. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že obidvaja starí rodičia bývajú v H. v rodinnom dome, blízko školy. S maloletým majú dobrý vzťah, sú občania Slovenskej republiky s trvalým pobytom v H., okres Prievidza.

11. Podľa správy od kolízneho opatrovníka spisovú dokumentáciu maloletého na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately evidujú od februára 2022, kedy otec maloletého pán W. K., nar. XX.X.XXXX telefonicky oznámil, že má obavu o to, ako matka zabezpečuje starostlivosť synovi. Od svojich rodičov mal mať informáciu, že vo februári XXXX došlo ku konfliktu v mieste bydliska jeho syna, nakoľko matka mala byť pod vplyvom alkoholu, kedy si maloletého prišli zobrať starí rodičia zo strany otca. Úrad na základe uvedeného oznámenia, začal v rodine vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Matka má z predchádzajúceho vzťahu s pánom J. A., nar. X.X.XXXX ešte jedno maloleté dieťa F. A., nar. XX.X.XXXX, ktorý bol Uznesením Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/11/2022-19 vykonateľným dňa 24.3.2022 dočasne zverený do starostlivosti starej matke Y. K. do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Maloletý W. bol taktiež Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/12/2022-35 vykonateľným dňa 6.4.2022 dočasne zverený do starostlivosti starej matke S. K. do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. S obomi rodičmi bol dňa 26.5.2022 na základe § 20 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z.z vykonaný individuálny informatívny pohovor. Po ukončení informatívneho pohovoru každý z rodičov prejavil záujem vyjadriť sa k rodinným, bytovým a sociálnym pomeroch. Aktuálnym šetrením bolo zistené, že otec na podanom návrhu na rozvod manželstva trvá. So svojou manželkou a matkou W. aktuálne nie je v žiadnom kontakte. Ďalej sa vyjadril, že v prípade zverenie W. do jeho starostlivosti, by ho zobral bývať do Švajčiarska, kde mu bude nápomocný v osvojovaní si cudzieho jazyka, príprave na vyučovanie a socializácie sa v cudzom prostredí. Matka otca by s nimi vycestovala do Švajčiarska, kde by otcovi pomáhala v starostlivosti o W.. K svojim aktuálnym pomeroch uviedol, že už štyri roky žije a pracuje vo Švajčiarsku, kde vykonáva prácu obkladača z čoho má mesačný príjem 5000,- frankov čo je približne 4200,- €. Jeho pracovná doba je od 9:00 do 17:00 hod. Hneď ako by to situácia umožňovala otec by si upravil pracovný čas. Vo Švajčiarsku má prenajatý 4 a pol izbový byt, v ktorom aktuálne žije sám, kde v prípade zverenia syna do jeho starostlivosti zariadi W. detskú izbu, primerane k jeho potrebám. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom R. a V. v sume 800,- € mesačne. Matka počas rozhovoru uviedla, že s podaným návrhom otca na rozvod manželstva súhlasí a to iba v časti rozvodu. V prípade zverenie W. do jeho starostlivosti nesúhlasí, nakoľko si matka myslí, že otec berie drogy (marihuanu). Matka prejavuje záujem o zverenie W. do jej starostlivosti, bola by rada kedy navštevoval základnú školu na Slovensku, taktiež tu má rodinu a priateľov. So svojím manželom nie je v žiadnom kontakte. Ku svojim aktuálnym pomeroch uviedla, že stále býva v prenajatej garsónke na ul. Z. XX/X, W.. Aktuálne pracuje v Bojniciach ako upratovačka apartmánov z čoho má vyplácanú mzdu v sume 20,- € za apartmán. S W. je v osobnom aj telefonickom kontakte. Naposledy bol u nej 24.5.2022, kedy u nej prespal a spoločne trávili deň. Správanie W. sa podľa matky voči nej zlepšilo od času, kedy je u starej matky. Matka verbalizovala, že svoju situáciu na podozrenie s užívaním alkoholu sa snaží riešiť a to tak, že jej právna zástupkyňa jej vybavuje denný stacionár, kde bude pravidelne vykonať dychovú skúšku a výsledky bude predkladať svojej právnej zástupkyňi. Matka prejavila záujem o predkladanie výsledkov dychovej skúšky úradu v týždenných intervaloch. S maloletým W. bol vykonaný rozhovor bez prítomnosti tretích osôb. Maloletý odmietol vyhotovenie zvukového záznamu, čo úrad akceptoval. Počas rozhovoru uviedol, že o prebiehajúcom konaní vie od svojej mamy, ktorá mu povedala, že sa ide s ocinom rozvádzať. Podľa neho rozvod znamená, že taká teta na súde povie, že manželstvo je rozvedené a je hotovo. Následne bol maloletý primerane k veku a rozumovej vyspelosti informovaný o tom, že v prípade rozvodu manželstva musí súd rozhodnúť o tom, ktorému z rodičov bude zverený a u koho bude bývať. Vyjadril sa, že by rád býval s maminou a ocinom. U jedného by bol týždeň a u druhého týždeň. Rád by išiel za ocinom aj do Švajčiarska, nechce tam ale ísť, lebo sa tam rozpráva po nemecky a on by sa rád učil slovenčinu. Tiež by chcel, keby ocino býval na Slovensku, a mohol byť s ním. Opakovane uviedol, že by chcel bývať s oboma rodičmi, lebo ich má obidvoch rovnako rád. Ďalej sa vyjadril, že s maminou je teraz dobre, chodievajú ju pozerať, keď je teplo idú spolu na zmrzlinu, niekedy u mamy aj prespí. Keď je u nej mama nepije alkohol, da si kofolu, čistú vodu alebo džús. Teší sa keď ide k mamine, nie je ale smutný keď ide od nej ku starkej. W. taktiež uviedol, že teraz tu bol jeho ocino, bolo s ním dobre, ale už včera išiel preč. S ocinom bol v Tatralandii, kde sa mu veľmi páčilo. Tiež s ním prespal cez víkend na chate v H.. Ocino sa o neho stará keď je tu. Ďalej uviedol, že teraz býva u svojej starkej, ktorá sa o neho stará a má sa u nej dobre. Vie o tom, že kým si mama nevyrieši dáke veci, ostane bývať u starkej, kde je mu dobre a aj by tam ostal bývať. Starká ho každé ráno vozí do škôlky, kde sa mu páči, vymýšľal však, že tam nebude spať lebo mu starká povedala, že keď ide poobede pre neho do škôlky na cestu je veľká premávka a doobeda je to lepšie. V škôlke nespál asi tri až štyri dni, teraz tam

už ale zase spáva. Maloletý sa vyjadril, že aktuálne mu starostlivosť zabezpečuje stará matka, u ktorej sa cíti dobre, s oboma rodičmi sa stretáva a má k nim vytvorené pozitívne citové väzby. Maloletý by rád býval s oboma rodičmi, praje si však ostať žiť na Slovensku.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, pri Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku by súd preto nemal ignorovať ani pracovné vyťaženie a pracovný čas rodiča, jeho časové možnosti, príp. autobusové či vlakové spojenia a pod.

V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne (z dikcie "obmedzí", "zakáže") styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. Ako uvádza aj judikatúra, súdna úprava tu zasahuje do úpravy realizácie vzťahov medzi rodičmi a deťmi, pričom rodičovské práva ostávajú zachované.

Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 cit. zákona, Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 cit. zákona, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 cit. zákona, Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 cit. zákona, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 cit. zákona, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím podľa odstavca 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 cit. zákona, Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa ods. 9 tohto ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej

osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

12. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút zverenia dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Záujem dieťaťa sa posudzuje objektívne, t. j. správanie rodičov musí byť v rozpore najmä s ustanoveniami § 28 až § 30 Zákona o rodine. Ak rodič túto starostlivosť zanedbáva alebo nie je schopný dieťaťu poskytnúť starostlivosť, v dôsledku čoho je výchova dieťaťa vážne ohrozená, súd môže zveriť dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby. Pri výbere vhodnej osoby zákon predovšetkým uprednostňuje príbuzného maloletého, ak spĺňa predpoklady pre výkon tejto činnosti. Takéto riešenie pre dieťa je spravidla najvýhodnejšie, lebo pozná tieto osoby, má k nim prirodzený vybudovaný citový vzťah, nejde do úplne neznámeho prostredia. Práva a povinnosti inej fyzickej osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ustanovuje priamo zákon v ustanovení § 45 ods.4 Zákona o rodine. Náhradná osobná starostlivosť je vzťah nahradzujúci výkon len tých práv a povinností rodičov, ktoré smerujú na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Nenahrádza rodičovský vzťah. Preto rodičovi zostáva naďalej zachovávaná vyživovacia povinnosť. Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nemá voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť. Rodičia sú povinní vyživovať svoje deti, preto súd určí výživné pre dieťa každému rodičovi zvlášť a uloží mu povinnosť poukazovať toto výživné osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti rodičovi voči dieťaťu sa posudzujú schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého rodiča so zreteľom na odôvodnené potreby dieťaťa (§ 75 ods.1 Zákona o rodine).

13. Súd mal za preukázané, že zverenie maloletého W. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom zo strany otca je v jeho záujme. Súd vo veci tunajšieho súdu 4P 12/2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, z dôvodu, že matka bola niekoľkokrát s deťmi pod vplyvom alkoholu, otec maloletého pracuje vo švajčiarsku, preto nemá podmienky pre starostlivosť o maloletého. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci mal súd za to, že môže byť v súčasnosti vážne ohrozená výchova, ďalší priaznivý vývoj a mravný vývin maloletého. Zo správ o prešetrení pomerov od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza a z výpovedí svedkov vyplýva, že starí rodičia už sa o maloletého starajú, sú schopní postarať sa o maloletého a majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti o maloletého, a nakoľko náhradná osobná starostlivosť má v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o rodine prednosť pred ústavnou starostlivosťou, súd vzhľadom na uvedené ako aj s poukazom na najlepší záujem maloletého rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zároveň súd upravil styk matky a maloletým tak, aby boli zachované pre maloletého dôležité vzťahové väzby, k matke i otcovi má vytvorený pozitívny vzťah, potrebné sa javilo upraviť jednoznačne len styk matky a maloletým, vzhľadom na to, že otec maloletého pracuje v zahraničí a chodí domov sporadicky.

14. V posudzovanej veci súd určil výživné otca vo výške 250 eur mesačne a matky 50 eur mesačne, pretože takéto súd považoval za primerané možnostiam a schopnostiam rodičov (bod 6,10,11 rozsudku) a potrebám maloletého, výdavkom na stravu, oblečenie a lieky, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti týkajúce sa jeho záujmov, zdravotného stavu a celkových potrieb. Uvedená povinnosť je zákonná povinnosť rodiča, je to povinnosť platiť na výživu až do času, kým dieťa nie je schopné sa samostatne živiť.

15. Podľa 37 Zákona o rodine ods. 1 nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa 37 Zákona o rodine ods. 2, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: ... d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

16. Súd mal za preukázané, že matka bola viackrát pod vplyvom alkoholu, aj keď bola s maloletým. Preto súd považoval za potrebné jej uložiť je výchovné opatrenie zamerané na podporu abstinencie, s povinnosťou, aby postupovala v súlade s najlepšimi odporúčaniami odborníkov, aby sa zamerala do budúcnosti len na plnenie svojich materských povinností voči deťom, nie na zlyhanie partnerského vzťahu.

17. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých Civilného mimosporového poriadku.